

Inhoud

<i>Historisch Centrum Sociaal Werk zoekt onderdak bij BPSW.....</i>	<i>2</i>
<i>Canon begeleid en bescherm wonen afgerond.....</i>	<i>2</i>
<i>Succesvol symposium over erfgoed en sociaal werk vraagt om vervolg.....</i>	<i>3</i>
<i>Crowdfunding voor Canon van de naastenbeweging.....</i>	<i>3</i>
<i>Biografische reeks krijgt vervolg met Pier de Boer en Wil van de Leur.....</i>	<i>4</i>
<i>Wil van de Leur-opbouwwerkarchief biedt uniek overzicht.....</i>	<i>4</i>
<i>125 jaar Woningwet verdient een herziene Canon volkshuisvesting.....</i>	<i>5</i>
<i>100 jaar opbouwwerk – 1925-2025</i>	<i>5</i>
<i>Vier nieuwe podcast-afleveringen</i>	<i>7</i>
<i>Website canonsociaalwerk.eu wordt opnieuw vormgegeven.....</i>	<i>8</i>
<i>Nieuwe medewerker: Chris van der Heijden</i>	<i>8</i>
<i>Op komst: Canon ouderenzorg</i>	<i>9</i>
<i>Bezoek onze webshop.....</i>	<i>9</i>

Oproep voor Vlaamse lezers

Het Vlaamse smaldeel van onze redactie zit dringend verlegen om mensen die een steentje bij willen dragen aan het onderhoud en de ontwikkeling van het [Vlaamse deel](#) van ons gezamenlijke Canon sociaal werk-project. Alle hulp is welkom. Wil je meedenken, meedoen of heb je suggesties meldt deze dan bij: jan@steyaert.org
Attendeer ook collega's, bekenden of vrienden op het mooie werk van de Canon.

Historisch Centrum Sociaal Werk zoekt onderdak bij BPSW

Ruim een jaar heeft een kleine stuurgroep bestaande uit Jan Willem Bruins (directeur BPSW), Marcel Ham (hoofdredacteur Tijdschrift voor sociale vraagstukken) en Jos van der Lans (eindredacteur van de Canon sociaal werk) onderzoek gedaan naar de vraag of de oprichting van een Historisch Centrum Sociaal Werk op steun kan rekenen. Er zijn gesprekken gevoerd met universiteiten, hogescholen, lectoren sociaal werk, werkgeversorganisaties, kenniscentra en het ministerie van VWS. Die rondgang heeft duidelijk gemaakt dat overal het belang van een dergelijk centrum wordt onderkend. Zowel voor het beleid als de praktische uitvoering van het sociaal werk in de brede zin van het woord acht men inzicht in het verleden uiterst relevant. Te vaak wordt het wiel opnieuw uitgevonden, te vaak starten onderzoeken en nieuwe initiatieven met een blinde vlek voor wat de geschiedenis te bieden heeft. Iedereen deelt de verwachting dat een Historisch Centrum daar tegenwicht aan kan bieden.

Het Centrum wil geen grote organisatie gaan vormen, maar eerder een platform waarin historische kennis, onderzoeken en relevante activiteiten bijeengebracht en aangejaagd worden. Om zo'n effectieve projectorganisatie van de grond te krijgen zijn we nu in gesprek met de BPSW om te onderzoeken of en hoe de beroepsorganisatie een Historisch Centrum kan gaan faciliteren. Het Centrum zou dan binnen de beroepsorganisatie een zelfstandig onderdeel vormen, zoals in de sector verzorging & verpleging het [Florence Nightingale instituut](#) inwoont bij de beroepsvereniging V&VN (Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland).

Het streven is dat het Historisch Centrum in 2025 van start gaat met een digitale infrastructuur, een programmaraad en een werkprogramma. We gaan daarover berichten in een volgende aparte Nieuwsbrief. Ondertussen gaan we op zoek naar mensen die als projectleider invulling kunnen gaan geven aan het Centrum, waar de activiteiten van de Canon sociaal werk ook een onderdeel van gaan uitmaken. Mocht je geschikte kandidaten weten of zelf interesse hebben, neem dan contact op via: info@canonsociaalwerk.eu.

Canon begeleid en beschermd wonen afgerond

Er is de afgelopen anderhalf jaar door een groep betrokken deskundigen hard gewerkt aan een nieuwe canon: de *Canon begeleid en beschermd wonen*. Die ontbrak nog in de historische overzichten van de drie deelterreinen waarop branchevereniging Valente werkzaam is: de maatschappelijke opvang, de vrouwenopvang en het beschermd en begeleid wonen. In 2012 maakten wij de [Canon maatschappelijke opvang](#) en in 2014 de [Canon vrouwenopvang](#). Beide Canons zijn het afgelopen jaar geactualiseerd en dus weer helemaal up-to-date. Met steun van de branchevereniging Valente is er vanaf 1 november 2024 nu ook een Canon begeleid en beschermd wonen. Deze bestaat uit 25 vensters, een overzicht vindt je in de flyer die als bijlage bij deze Nieuwsbrief is gevoegd.

Link naar Canon begeleid en beschermd wonen::

https://www.canonsociaalwerk.eu/nl_bbwonen/index.php

Succesvol symposium over erfgoed vraagt om vervolg

Ruim 80 deelnemers bezochten donderdag 13 juni het door de redactie van de Canon sociaal werk georganiseerde symposium over sociaal werk en erfgoed. Het was een zeer informatieve bijeenkomst, met vier levendige workshops en inspirerende inleidingen. Met als conclusie dat de werelden van het sociaal werk en het erfgoed in de leefwereld van mensen elkaar sterk overlappen, waardoor zij veel voor elkaar kunnen betekenen. Dat vraagt om een vervolg. De verdere ontwikkeling van een erfgoedaanpak binnen het sociale domein kan een van de kernactiviteiten kunnen zijn van het Historisch Centrum Sociaal werk i.o. (Zie hierboven.) De presentaties en verslagen van de verschillende onderdelen en workshops vindt je op de website van de Canon sociaal werk.

Link: https://www.canonsociaalwerk.eu/uit/details.php?cps=79&canon_id=787

Crowdfunding voor Canon van de naastenbeweging

Op 25 oktober is Irene Geerts aan de Open Universiteit gepromoveerd op een proefschrift waarin zij de geschiedenis van de naastenbeweging beschrijft. Die vond haar doorbraak begin jaren tachtig toen familieorganisaties in de geestelijke gezondheidszorg als paddenstoelen uit de grond schoten. Zij protesteerden tegen het feit dat familieleden en vrienden vaak buitengesloten en soms zelfs beschuldigd werden van het veroorzaken van de problemen van hun dierbaren. De naastenbeweging die deze familieorganisaties zijn gaan vormen, heeft zich sindsdien in samenwerking met de cliëntenbeweging ontwikkeld tot een belangrijke gesprekspartner voor instellingen, verzekeraars en overheden.

Irene Geerts schreef het proefschrift '*Family matters*' over de ontstaansgeschiedenis van de naastenbeweging en de wortels van het activisme van familieleden, die zich al vanaf de jaren vijftig actief gingen bemoeien met de geestelijke gezondheidszorg voor hun dierbaren. Haar proefschrift is in het Engels geschreven, maar Irene wil de inhoud ook graag toegankelijk maken voor het Nederlands publiek. Daarom wil zij op basis van haar proefschrift een Canon van de Naastenbeweging gaan maken, een nieuwe loot aan de stam van de Canon Sociaal Werk.

Ter gelegenheid van haar promotie is Irene samen met de redactie van Canon een crowdfunding actie gestart om in plaats van cadeaus donaties in te zamelen voor deze Canon van de Naastenbeweging. Daarmee kunnen we deze geschiedenis inzichtelijk maken voor iedereen, en

kennis en inspiratie bieden aan de activisten en belangenbehartigers uit de cliënten- en naastenbeweging van vandaag en morgen.

Een maand na haar promotie staat de teller op ruim 3000 euro, 75% van de beoogde 4000 euro. Wij zijn er dus bijna. Wil je helpen de Canon van de naastenbeweging helpen mogelijk te maken? Doneer dan of attendeer anderen erop – alle beetjes helpen:

<https://www.canonsociaalwerk.eu/naastenbeweging/>

Biografiereeks krijgt vervolg met Pier de Boer en Wil van de Leur

In mei 2023 verscheen het eerste deel in de door de Canon sociaal werk opgestarte Biografische reeks sociaal werk. Dat deel vertelde het levensverhaal van [BEN SAJET \(1887-1986\) - Een leven lang sociale geneeskunde](#). Inmiddels wordt er gewerkt aan twee nieuwe delen. Met steun van de Stichting SPZ werken we aan de biografie van [Pier de Boer, pionier van de sociale werkvoorziening](#). De planning is dat deze voor de zomer van 2025 verschijnt. Ook wordt er de komende maanden gewerkt aan een biografie van [opbouwwerkvoorman Wil van de Leur](#), met daarin tevens een handleiding voor het Wil van de Leur-archief, dat deze zomer online op onze website beschikbaar is gekomen. Het Wil van de Leur-opbouwwerkarchief bevat ook een materieel deel. Dat deel zal in het eerste kwartaal van 2025 bij de BPSW worden ondergebracht (zie verderop in deze Nieuwsbrief).

Wil van de Leur-opbouwwerkarchief biedt uniek overzicht van de geschiedenis van opbouwwerk en samenlevingsopbouw

[Wil van de Leur](#) (1944-2007) was decennialang toonaangevend voorman van de samenlevingsopbouw en het opbouwwerk in Nederland. Hij behoorde tot de eerste generatie studenten die zich op de sociale academie specialiseerde in 'maatschappelijk opbouwwerk'. Vanaf 1968 zette hij in Leeuwarden het opbouwwerk op de kaart. In 1978 trok hij naar Den Haag, waar hij vanaf 1981 directeur was van het Landelijk Platform/Centrum Opbouwwerk. In die functie publiceerde hij vele artikelen en initieerde hij tal van projecten en initiatieven. Hij overleed in 2007. Nadat in 2023 ook zijn vrouw Ineke kwam te overlijden, stelde dochter Manon zijn unieke en uitgebreide archief ter beschikking. Zie de Canon-podcast: [Het archief van Wil van de Leur](#).

Het archief is samengesteld en verzorgd door [Jos van der Lans](#) & [Henk Krijnen](#) en tot stand gekomen dankzij financiële ondersteuning van de Stichting Consulentenschap Samenlevingsopbouw. Koos Vos, Coby van Geffen, Leida |Schuringa en Paul van Os leverden aanvullende bijdragen.

Het archief bevat: [alle gedigitaliseerde jaargangen van Mededelingen Opbouwwerk en MO Samenlevingsopbouw](#) vanaf 1982 tot 2012; [een overzicht van alle publicaties](#) van Wil van de Leur, een inventarisatie van [65 opbouwwerk-boeken](#); een overzicht van [relevante gedigitaliseerde opbouwwerk-publicaties](#), de Broekman-bibliotheek en een overzicht van alle [publicaties van de Gradus Hendriks Stichting](#).

Het archief bestaat uit een digitaal deel en een materieel deel, dat vanaf half februari op aanvraag raadpleegbaar is in de bibliotheek van de Beroepsvereniging van Professionals in het Sociaal Werk (BPSW) (mail voor een afspraak: info@bpsw.nl).

Zie: <https://www.canonsociaalwerk.eu/opbouwwerkarchief/index.php>

125 jaar Woningwet verdient een herziene Canon volkshuisvesting

Een van onze meest succesvolle uitgaven van de Canon sociaal werk is de boekeditie van de Canon volkshuisvesting. Nadat in 2015 de digitale versie online was gegaan verscheen de eerste druk van de boekeditie in 2015. Inmiddels is de vijfde druk zo goed als uitverkocht en staat de teller op 15.000

verkochte exemplaren. Het is het enige handzame boek waarin de geschiedenis van de Volkshuisvesting wordt geschetst en dat verklaart waarom het boek met vaste regelmaat wordt besteld. Er is sinds 2015 wel het nodige gebeurd en daarom is het niet langer verantwoord zonder herziening een zesde druk uit te brengen. Daarom hebben we het initiatief genomen om met de drie auteurs [Margriet Pflug](#), [Wouter Beekers](#) en Jos van der Lans aan een herziene en geactualiseerde versie te gaan werken. Deze moet af zijn als in 2026 het 125-jarige jubileum wordt gevierd van een van de belangrijkste sociale wetten uit onze vaderlandse geschiedenis: [de Woningwet uit 1901](#).

Heb je suggesties, wil je meedenken/meelezen: info@canonsociaalwerk.eu

100 jaar opbouwwerk – 1925-2025

In 1925 nam de Drentse Commissaris van de Koningin, J.T. Linthorst Homan, het initiatief tot oprichting van een speciale ‘[commissie voor den Oeconomischen, Cultureel en Hygiënischen Opbouw van Drenthe](#)’. Later werd dit de Vereniging voor den opbouw van Drenthe. De armoede in Drenthe was schrijnend en de Vereniging ambitieus. Ze wilde het nijverheidsonderwijs stimuleren, kraam- en kindercare opzetten, gezinnen sociale begeleiding bieden en economische activiteiten aanmoedigen en ondersteunen. Daarmee stond ze aan de wieg van wat we opbouwwerk zijn gaan noemen: het opbouwen van de samenleving, het investeren in groepen mensen om zich te kunnen verheffen.

Na de Tweede wereldoorlog kreeg het opbouwwerk een impuls van het Ministerie van Maatschappelijk Werk en kwam er een landelijke regeling voor ‘maatschappelijk

opbouwwerk'. Het achterliggende idee was dat een snel veranderende samenleving van impulsen moest worden voorzien om burgers bijeen te brengen en verantwoordelijkheid te laten nemen voor het gemeenschappelijke leven. De (inmiddels) Stichting Opbouw Drenthe stond hiervoor model.

In de jaren zeventig politiseerde dit op zichzelf neutrale opbouwwerk in een werksoort die actief de zijde koos voor bewoners en doelgroepen. opbouwwerk Vooral in de stadsvernieuwing speelde het een beslissende rol. Daarna – in de jaren tachtig en negentig – kwam de klad erin, bezuinigingen en reorganisaties van het welzijnswerk marginaliseerde het vak. Maar het laatste decennium is er duidelijk sprake van een herleving van de samenlevingsopbouw en het opbouwwerk. In een sterk geïndividualiseerde samenleving voelt het gebrek aan gemeenschappelijkheid als gemis. Wie – zoals het beleid voorstaat – zorgzame buurten wil of het belang van de sociale basis predikt, kan eigenlijk niet om het opbouwwerk heen.

Op initiatief van de Canon sociaal werk, Krachtproef en de BPSW komen meerdere activiteiten in 2025 in het teken te staan van 100 jaar opbouwwerk – 1925-2025. Het programma is in nog in ontwikkeling, maar de Canon-redactie organiseert in die reeks de volgende activiteiten:

- In januari de herpremière van de docufilm **Werken aan de samenleving** uit 1964. Deze vergeten film van de indertijd bekende cineast Theo van Haren Noman, gemaakt in opdracht van het Ministerie van Maatschappelijk Werk geeft een prachtig beeld van wat men na de oorlog met maatschappelijk opbouwwerk beoogde. De zwartwit-beelden zijn niet alleen uit historisch oogpunt interessant, maar raken opmerkelijk genoeg aan vraagstukken die ook vandaag de dag aan de orde zijn.
- in februari de officiële openstelling van het Wil van de Leur-opbouwwerk-archief bij de BPSW.
- In mei het verschijnen van de Wil van de Leur-biografie in de Biografische Reeks Sociaal Werk (zie hierboven).

Kijk voor de precieze data en voor andere activiteiten in het kader van Honderd jaar opbouwwerk (1925-2025) op de speciale Canon-pagina:

https://www.canonsociaalwerk.eu/uit/details.php?cps=82&canon_id=823

En natuurlijk voor een compleet overzicht van de hele geschiedenis de Canon samenlevingsopbouw: www.canonsamenlevingsopbouw.nl

Vier nieuwe podcast-afleveringen

Sinds de vorige Nieuwsbrief zijn er vier nieuwe afleveringen van onze geschiedenis-podcast te beluisteren.

#9 - Hans van der Wilk & de gekkenbeweging

Het leven van Hans van der Wilk (1938–2024) neemt een beslissende wending wanneer hij in 1971 het boek *Wie is van hout. Een gang door de psychiatrie* van [Jan Foudraine](#) krijgt aangereikt. De rechteloosheid, de stemloosheid, de verwaarlozing, het volstoppen met medicijnen – hij heeft het tijdens meerdere opnames in psychiatrische inrichtingen zelf allemaal aan den lijve ondervonden. Hans besluit zijn lot in eigen hand te nemen. Als boegbeeld van de gekkenbeweging slaagt hij er vervolgens in om de geestelijke gezondheidszorg belangrijk te veranderen. Deze podcast vertelt zijn levensverhaal, dat tevens een verhaal is over de geschiedenis van de cliëntenbeweging in de ggz.

#10 - Ode aan Mathilde Wibaut

In deze podcast brengt achter-achterkleindochter Mirte Wibaut het indrukwekkende verhaal van Mathilde Wibaut-Berdenis van Berlekom tot leven. Zij was in de eerst helft van de twintigste eeuw een begenadigd feministe en socialiste die streed voor de rechten van vrouwelijke arbeiders – het recht op onderwijs, op goed betaald werk en bovenal stemrecht voor alle vrouwen. Maar zij was ook de echtgenote van Floor Wibaut, tussen 1914 en 1931 een gevierd socialistische wethouder van

Amsterdam. Haar levensverhaal is in de schaduw gebleven van het succes van haar man. Ten onrechte, aldus Mirte Wibaut, in deze gepassioneerde Ode aan haar over-overgrootmoeder.

#11 - MAARTEN VAN OOIJEN: waarom lukt het ons niet om dakloosheid uit te bannen?

Twee maanden nadat hij was afgezwaid als staatssecretaris voor volksgezondheid, welzijn en sport was Maarten van Ooijen hoofdspreker op een door de Tussenvoorziening georganiseerd symposium ter gelegenheid van het afscheid van Jules van Dam, 35 jaar lang bestuurder en aanjager van de maatschappelijke opvang in Utrecht. Als staatssecretaris en voormalig wethouder van de gemeente Utrecht was hij bestuurlijk verantwoordelijk voor de bestrijding van dakloosheid. Een taai onderwerp, waarover hij op het symposium een ongemakkelijke beschouwing te berde bracht. Waarom lukt het ons niet om dakloosheid op te heffen?

#12 - Jules van Dam & 30 jaar Tussenvoorziening

In september 2024 nam Jules van Dam na dertig jaar afscheid als bestuurder van de Utrechtse opvangorganisatie De Tussenvoorziening, die hijzelf in 1993 mede had opgericht. Wat begon met

het uitdelen van koffie, dekens en soep voor de drugsverslaafden in Hoog Catharijne groeide onder zijn hoede uit tot een grote professionele organisatie die jaarlijks honderden mensen begeleidt, op weg helpt en van huisvesting voorziet. In deze podcast – gemaakt in samenwerking met de Tussenvoorziening - vertelt Jules van Dam hoe dit is gegaan en waarom mensen eerst een huis nodig hebben om hun problemen te boven te komen. ‘Eigenlijk is het helemaal niet zo moeilijk.’

Overzicht van alle afleveringen:

https://www.canonsociaalwerk.eu/uit/details.php?cps=62&canon_id=749

Website canonsociaalwerk.eu krijgt nieuwe vormgeving

Onze [website canonsociaalwerk.eu](https://www.canonsociaalwerk.eu) maakt een verouderde en volgepropte indruk. Elke keer als er iets nieuws werd bedacht werd dat simpelweg erbij gepropt. Met als gevolg dat de website een wat onoverzichtelijke indruk achterlaat waarin het voor bezoekers moeilijk is om de weg te vinden. Sinds het begin van de Canon in 2006/2007 is de website uitgegroeid tot een complex digitaal bouwwerk met steeds meer etages, zijvleugels, kelders en bijgebouwen. De breedte van de website is nog steeds gericht op de maten van een desktopscherm uit 2006, de toegankelijkheid op smartphones en tablet laat te wensen over. Kortom: het wordt tijd om de website aan te passen aan de eisen van de moderne tijd.

Dat is een hele operatie, waar we inmiddels een begin mee hebben gemaakt. In de loop van 2025 hopen we deze af te ronden en ons digitaal te gaan vertonen in een heel nieuw uiterlijk en heldere structuur, zonder dat daarbij bestaande inhoud verloren gaat. We gaan daarbij niet over een nacht ijs en maken proefversies die we graag testen bij onze achterban. Wil je een keer meekijken naar zo'n proefopstelling en daar commentaar op leveren, laat het ons weten dan zullen we je te zijner tijd benaderen om proef te draaien: info@canonsociaalwerk.eu

Nieuwe medewerker: Chris van der Heijden

De redactie van de Canon sociaal werk is altijd op zoek naar mensen die iets in het kader van de Canon willen ondernemen. Van het schrijven van boekrecensies tot het organiseren van een rubriek of het onderhouden van een Canon – iedereen die wat wil betekenen is welkom. Zo heeft zich na een oproep in de vorige Nieuwsbrief [Chris van der Heijden](#) gemeld met de vraag of hij hand- en spandiensten zou kunnen verrichten voor de Canon. Chris is historicus en beschikt na zijn pensionering over de nodige tijd waarvan hij een deel wil wijden aan werk voor de Canon. Een aanbod dat de redactie uiteraard in dank heeft aanvaard. Inmiddels buigt Chris zich over de biografie van Pier de Boer en gaat hij in 2025 aan de slag met de samenstelling van een Canon ouderenzorg.

Wil je ook wat doen? We gaan er graag over in gesprek: info@canonsociaalwerk.eu

Op komst: Canon ouderenzorg

Het is eigenlijk bijzonder dat er nog geen Canon ouderenzorg is. Er zijn in het verleden wel aanzetten toe gedaan, maar het is er niet van gekomen. Of we vonden er geen financiering voor, of er diende zich geen organisatorische partner aan. Inmiddels is er door een schenking enige financiële ruimte ontstaan en gaan we in 2025 werken aan een Canon ouderenzorg. We maken eerst een opzet (wat moet erin?) en gaan die vervolgens uitwerken. Dat doen we zoals altijd in ons eigen tempo, maar eind 2025, begin 2026 moeten de eerste resultaten toonbaar zijn. Wil je meedenken of meeschrijven? Meld je dan: info@canonsociaalwerk.eu

Bezoek onze webshop

De Vereniging Canon sociaal werk publiceert sinds 2012 naast digitale Canons ook boekedities van deze Canons. Inmiddels zijn daarvan verdeeld over meerdere Canons zo'n 90.000 exemplaren verkocht. Verkoop ging altijd via de mail of bol.com. Maar vanaf de zomer van 2023 kunnen Canon-boeken rechtstreeks via onze webshop gekocht worden. Daarnaast tref je in deze webshop tegen aantrekkelijke prijzen andere boeken aan die voor de geschiedenis van de sociale sector (of het onderwijzen daarvan) relevant zijn. Met de opbrengst kan de Vereniging weer nieuwe projecten ontwikkelen.

[Bezoek de webshop.](#)

Bijlage:

[Flyer Canon begeleid & beschermd wonen](#)

Nieuw:

CANON BEGELEID EN BESCHERMD WONEN

Ongeveer 175.000 psychisch kwetsbare mensen maken jaarlijks gebruik van begeleid of beschermd wonen. Veel van hen doen dat voor langere tijd in hun leven. Daarmee is het een niet meer weg te denken onderdeel van de zorg. Maar hoe is dat gekomen? Welke mensen, visies en maatschappelijke ontwikkelingen hebben de sector gevormd? Voor wie zich hierin wil verdiepen is er nu de *Canon begeleid en beschermd wonen*.

De Canon illustreert een geschiedenis die teruggaat tot 1923 toen voor het eerst enkele psychiaters buiten het psychiatrisch ziekenhuis aanvullende vormen van begeleiding mogelijk maakten. Vanuit dat eerste initiatief is een omvangrijk geheel van woonvormen, woonbegeleiding en dagbesteding tot stand gebracht. Dat ging niet altijd even gemakkelijk. Veel pioniers handelden tegen de heersende opvattingen in.

De *Canon begeleid en beschermd wonen* vertelt de verhalen die de geschiedenis van begeleid en beschermd wonen hebben gevormd. Verhalen over de discussies in het buitenland die van invloed zijn geweest. Verhalen over de sturende werking van het overheidsbeleid. Maar ook verhalen over wat hulpverleners al die jaren heeft bewogen. En niet te vergeten: verhalen van cliënten zelf. Wat voor invloed hebben zij gehad?

Met de komst van de Regionale Instellingen voor Beschermd Wonen (RIBW's) in de jaren tachtig ontstaat tussen de geestelijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening een geheel eigen sector. Dat gaat gepaard met stevig verzet vanuit psychiatrische instellingen. Maar dat heeft niet kunnen verhinderen dat het beschermd wonen en later de ambulante woongeleiding, zoals deze Canon laat zien, een grote vlucht hebben genomen.

CANON

Sociaal Werk Nederland

Deze Canon is onderdeel van de Canon Sociaal Werk, een digitaal platform dat sinds 2007 informatie biedt over de geschiedenis van het brede sociaal domein. In bijna twintig jaar is hier een rijke kennisbron ontstaan met een groot aantal specifieke canons per sector, werkerterrein of werksort.

De 25 vensters van de *Canon begeleid en beschermd wonen* bevatten naast informatieve teksten foto's, links naar films en video's en tips om zelf literatuur te bestuderen. De Canon biedt daardoor interessante informatie voor iedereen - voor cliënten, studenten, hulpverleners, maar ook voor journalisten en politici.

Je vindt deze Canon via:

www.canonsociaalwerk.eu

De Canon begeleid en beschermd wonen is mogelijk gemaakt dankzij financiële steun van branchevereniging Valente. Alle werkerterreinen van Valente zijn daarmee voorzien van een passende Canon. In 2012 verscheen de *Canon maatschappelijke opvang* en in 2014 de *Canon vrouwenhulpverlening*. Beide Canons kennen inmiddels een geactualiseerde versie.

CANON BEGELEID EN BESCHERMD WONEN

1923

Gezinsverpleging

Beschermd wonen avant la lettre

1926

J.H. Pameijer en de Buitendienst

De eerste structurele vorm van begeleid zelfstandig wonen.

1970

Groenhoven

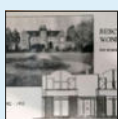
voorloper in beschermd wonen

1974

Overheid kiest voor regionalisering

Grote impact op ontwikkeling van de RIBW's

1975

Beschut Wonen: kleinschalige inrichtingszorg

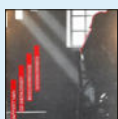
Van totale institutie op weg naar vermaatschappelijking

1978

Eerste bundeling van belangen

Oprichting Nederlandse Vereniging voor Psychiatrische Tussenvoorzieningen

1979

Start van de moeizame RIBW-ontwikkeling

Voor het eerst belangstelling vanuit de overheid

1981

Het ontstaan van Regionale Instellingen voor Beschermd Wonen (RIBW's)

Hoofdinspectie scheidt het kaf van het koren

1984

Strijd om de identiteit

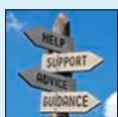
Beschermd wonen wordt ondergebracht in de geestelijke gezondheidszorg

1986

Mislukte substitutie, stagnerende ontwikkeling

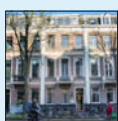
'Het is wellicht beter over kleinschaligheid te spreken'

1986

Pioniers Begeleid Wonen

Van onafhankelijke voorziening naar kernfunctie binnen de GGZ

1990

Dagbesteding als noodzakelijke voorwaarde

1991

Werkbezoek aan Albany in Verenigde Staten (NY)

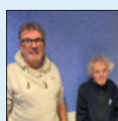
Rehabilitation Support Services als inspirerend voorbeeld

1996

Els van Hulten, Paard van Troje

De oprichting van een RIBW tegen de verdrinking in

1996

Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen

Van bevelshuishouding naar medezeggenschap van cliënten

1997

Koepelorganisatie NKBW heft zich op

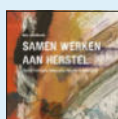
'Maar wie bewaakt het erfgoed, wie zorgt er binnen het mammoetgeweld voor tegenwicht?'

2002

Oprichting RIBW Alliantie

Een Gideonsbende

2002

Herstel als nieuw paradigma

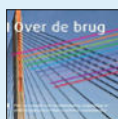
Nieuwe betekenis geven aan je leven vanuit persoonlijke kracht

2004

Martijn Kole, de moed om te zijn

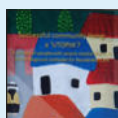
Ervaringsdeskundigheid en herstelwerk

2009

Visiedocument: Naar herstel en volwaardig burgerschap

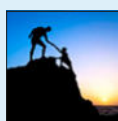
Louter medisch psychiatrisch denken niet langer dominant

2012

Hoe gaat het met de bewoners

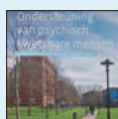
Cliënten hebben nog steeds veel on vervulde zorgbehoeftes

2015

Financiering uit de WMO

Van beschermd wonen naar beschermd thuis

2017

Op zoek naar de beste begeleidingsmethodiek

Inhoudelijke ontwikkelingen binnen begeleid en beschermd wonen

2021

Wet Langdurige Zorg

De voortdurende discussie over de financiering van begeleid en beschermd wonen

2024

Een ongewisse toekomst

Van gereguleerde voorzieningen naar grote variatie in opzet en kwaliteit